

Grund til at opsamle Kapital. Jeg mener dog paa den anden Side, at naar det er en selvejende Institution, maa Rigsdagen tage Hensyn til, at det kan gaa saaledes, at Driften kan fortsættes, thi det værste, der kunde ske, vilde dog være, om Anstalterne maatte gaa fallit, og at man maatte lukke dem; men at opsamle Kapitaler paa dem, er noget, jeg slet ikke har tænkt paa skulde gøres.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (E. Sørensen) skal jeg give en Oplysning med Hensyn til de Bygninger, der ere opførte af private Folk. Forholdet er det, at de, der bo der, ere Funktionærer, der aldrig have haft Fri bolig paa Anstalten. De have ogsaa i København selv lejet deres Boliger og ere, efter hvad der er meddelt mig af Direktionen, da jeg var derovre allerede for 1½ Aar siden, ansatte paa den samme Betingelse her, at de selv skulde skaffe sig Bolig; men det kunde de ikke skaffe sig i den lille Landsby, naar der ikke opførtes Boliger til dem, og derfor har Anstalten truffet Aftale med dem, der have opført Boligerne og have lejet dem ud til Funktionærerne.

Hvad den enkelte Licitation, som det ærede Medlem omtalte, angaar, er det jo kedeligt her at komme ind paa, hvad der angaar en enkelt privat Mand. Jeg skal dertil kun sige, at for mig er Sagen fremstillet saaledes, at den Mand, der havde gjort det laveste Bud, var en Mand, som Direktionen helst maatte ønske at være fri for at faa til Bygmester. Saaledes er det fremstillet for mig; ellers havde jeg selvfølgelig protesteret mod, at man ikke antog det laveste Tilbud.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt de Kellerske Anstalter skulde vedblive at være en selvejende Institution eller gaa over til at være en Statsinstitution, skal jeg udtale, at, som adskillige ærede Medlemmer maaske ville erindre, blev det første Lovforslag om de Kellerske Anstalter forelagt i Landstinget som et Forslag om, at de skulde gaa over til at være Statsinstitution, og jeg maa sige, at jeg ikke kan fritage mig for at have en Del af Skylden for, at dette ikke skete, idet jeg mente, at Staten vilde være bedst tjent med, at Anstalterne vedbleve at være en selvejende Institution, et Resultat, jeg stedse var blevet fastere i, jo mere jeg satte mig ind i, hvorledes Anstalten ledes. Jeg maa imidlertid sige, at efter at der er sket den Forandring, at disse Anstalter fra at tilhøre en enkelt Mand og

være under hans absolute Ledelse, ere gaaede over til at ledes af en Direktion, hvor denne Mand vel er Formand, men hvor han kan overstemmes af sine Kolleger, har jeg efterhaanden forandret min Anskuelse, og jeg er nu tilbøjelig til at tro, at det forstandigste vil være, at disse Anstalter gaa over til at staa direkte under Staten, men jeg har ikke villet bringe noget Forslag frem i saa Henseende, før Byggeforetagendet var tilendebragt. Jeg kan i saa Henseende give det ærede Medlem for Københavns Amts 3die Valgkreds (Oscar Hansen) Ret i, at det vilde være et uheldigt Tidspunkt at gøre denne Forandring og derved lade Direktionen slippe for Ansvar, men det er rigtignok et Spørgsmaal, om Staten ikke i Længden vil staa sig bedst ved, at Anstalterne komme til at staa umiddelbart under Staten. Imidlertid skal jeg dog tilføje, at jeg tror rigtignok ganske bestemt, at selv om denne Anstalt er bleven dyrere, end Rigsdagen og ogsaa jeg nogensinde have tænkt os, vilde den ikke være bleven billigere, hvis det var Staten, der havde bygget. Efter de Erfaringer, vi have om, hvad det koster, naar Staten selv er Bygherre, er der Grund til at tro, at intet vilde være blevet sparet, og jeg kan tilføje, at selv om Anstalterne ere komne til at koste 1,400,000 Kr. i Stedet for 1,250,000 Kr., bliver det dog kun 2,300 Kr. pr. Plads. Det er det, man den Gang anslog Ebberødgaard til at have kostet. Til Sammenligning skal jeg anføre, at for Øjeblikket bygges der en stor Aandsvageanstalt i Norge for Statens Regning. Fra Statens Side har man forlangt Nedsættelse paa Nedsættelse, men efter hvad der er meddelt mig af mine Embedsmænd, er det endt med, at der skal bygges en Anstalt, som vil koste 3,300 Kr. pr. Plads.

Ja, det er, hvad jeg har at sige i denne Sag. Jeg kan kun tilføje, at jeg har haft den bedste Villie til, at alt kunde blive saa godt som muligt. Det følger af sig selv, at jeg ikke kan sidde her i København som Minister og lede Enkelthederne ved Opførelsen af en Bygningovre i Bregninge, men jeg har ikke givet Samtykke til en Overskridelse af de 1,250,000 Kr., som en Gang vare bevilgede.

Meyer: Over for det ærede Medlem for Lovel (A. Nielsen) skal jeg bemærke, at jeg tror ikke, han behøver at gøre nogen Indsigelse mod, hvad jeg udtalte i mit forrige Foredrag. I alt Fald maa enten hans Opfattelse bero paa en Misforstaaelse, eller ogsaa maa jeg have udtalt mig mindre